

**VASE TRANZACȚIONATE SAU PUSE GAJ
ÎN AFACERILE COMERCIALE DE LA GURILE DUNĂRII
(AUGUST 1360 – MAI 1361)**

*Dr. Vasile MĂRCULEȚ**

Mijlocul secolului al XIV-lea reține afirmarea în comerțul genovez de la gurile Dunării a coloniilor ligure de la Chilia și Licostomo. Una din mărfurile tranzacționate în această epocă la gurile Dunării au fost vasele de transport. Acest tip de tranzacții comerciale nu s-a bucurat însă de atenția specialiștilor. Actele genoveze emise la Chilia și Licostomo între august 1360 și mai 1361, înregistrează o serie de contracte de vânzare-cumpărare a unor vase sau părți de vase, precum și utilizarea unui număr însemnat puse gaj diverse afaceri comerciale.

Vase vândute-cumpărate la Gurile Dunării. Parcurgerea actelor genoveze ne-a permis identificarea unui număr de nouă acte de vânzare-cumpărare, emise la Chilia, între 1 septembrie 1360 și 2 mai 1361, ale căror obiecte le-au constituit vasele comerciale de transport mărfuri. Dintre acestea, șapte fac referiri directe la acest tip de tranzacții, iar două indirecte. Respectivetele contracte, ale căror conținuturi le prezentăm și le analizăm în continuare, înregistrează vânzarea-cumpărarea unor nave sau părți de nave.

1 septembrie 1360 – Chilia: Martinus de Bisagno, din Genova, îi vindea lui Dominicus de Spigus, din Pera, ciguta *Sanctus Iohanes*. Prețul de vânzare era de 6 ½ sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”¹.

10 septembrie 1360 – Chilia: Iullianus Spinulla de San Luca, îi vindea lui Francischus Bellobrunus de Varazze, din Caffa, jumătate din lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, care se găsea în acel moment pe fluviu, la Chilia, pentru prețul de 24 ½ sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”². Potrivit declarației lui Iullianus Spinulla vasul fusese cumpărat la licitație de la Columbinus Ioardus de Recco, din Pera³.

19 septembrie – Chilia: Iullianus Spinulla îi vindea lui Dagnanus Galus, din Genova, jumătate din lignum de orlo *Sanctul Iohanus*, cumpărat la licitație de la Columbinus Ioardus de Recco, pentru prețul de 25 sommi

* Doctor în istorie, cercetător independent, Mediaș, e-mail: vasilemarculet@gmail.com

¹ M. Balard, *Gênes et l'outre-mer*, t. II. *Actes de Kilia du notaire Antonoi di Ponzó 1360*, Paris-La Haye-New York, 1980, pp. 61 - 62, nr. 25.

² *Ibidem*, p. 87, nr. 42.

³ *Ibidem*.

„*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, depuși în băncile lui Luchinus de Bennama și Georgius de Cavegia⁴.

Parcursarea documentelor prezentate ne determină să considerăm că cele două contracte de vânzare-cumpărare, încheiate în 10 și 19 septembrie de Iullianus Spinulla de San Luca, cu Francischus Bellobrunus și Dagnanus Galus, au vizat același vas de transport. Deducem, de asemenea, că lignum de orlo *Sanctus Iohanes*, achiziționat de Iullianus Spinulla la licitație, cel mai probabil, la Pera, la o sumă pe care nu o cunoaștem, a fost cumpărat de noul proprietar doar pentru a fi revândut la Chilia. Suma totală de vânzare s-a ridicat la 49 ½ sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”. Cu certitudine, ea a fost substanțial mai mare celei de achiziție la licitație.

28 ianuarie 1361 – Chilia: Fotis (sau Fontis) Orendis de Trebizonda (Trapezunt), vindea lui Iohannis Iambono, din Pera, jumătate din ciguta *Sanctus Theodorus*, pe care o deținea împreună cu Sarchis Erminio, proprietarul celeilalte jumătăți⁵. Prețul de vânzare era de 10 sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad sagium Chili*”⁶. Într-un al doilea act, emis tot la Chilia în aceeași zi, Iohannis Iambono, confirma faptul că îi datora lui Fotis (Fontis) Orendis suma de 7 sommi, reprezentând restul de plată pentru achiziția făcută⁷.

3 aprilie 1361 – Chilia: Fotis (Fontis) Orendis afirma că mai avea de primit 4 sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, din suma de 7 sommi de argint, pe care Iohannis Iambono i-o datora în urma cumpărării jumătății din ciguta *Sanctus Theodorus*, în 28 ianuarie⁸. Pe baza informațiilor conținute de document suntem în măsură să conchidem că la începutul lunii aprilie 1361, tranzacția dintre Fotis (Fontis) Orendis și Iohannis Imbrono încă nu era finalizată.

7 aprilie 1361 – Chilia: Iohannis Imbrono îl numea procurator al său pe Iohannis Caldi de Symisso, spre a se ocupa, printre altele, și de vânzarea jumătății din ciguta pe care o deținea, în părți egale, împreună cu Sarchis Erminio⁹. Informațiile conținute în act ne permit concluzia că jumătatea de ciguta pe care o punea în vânzare era aceeași cu cea pe care o achiziționase în 28 ianuarie 1361, de la Fotis (Fontis) Orendis.

⁴ *Ibidem*, pp. 130 - 132, nr. 76.

⁵ G. Pistarino, *Notai Genovesi in Oltremare. Atti rogati a Chilia da Antonio din Ponzò (1360-61)*, Genova, 1971, pp. 10 - 12, nr. 6.

⁶ *Ibidem*, p. 11, nr. 6.

⁷ *Ibidem*, p. 13, nr. 7.

⁸ *Ibidem*, p. 44, nr. 27.

⁹ *Ibidem*, pp. 62 - 63, nr. 38.

2 mai 1361 – Chilia: Domenico Carefige, din Chilia, îi vindea lui Sarchis Erminio, jumătatea sa din ciguta *Sanctus Iullianus*, pe care o deținea în coproprietate cu Branchaleone de Guisulfi¹⁰. Valoarea tranzacției era de 15 sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”¹¹.

În acest punct al demersului nostru ne oprim succint asupra conținutului actelor notariale care trimit indirect la achiziționarea de către o serie de particulari a unor vase de transport mărfuri.

10 septembrie 1360 – Chilia: Nicolaus Branchaleonus, consulul genovez de la Chilia, aflat în exercițiu, declara, în fața notarului și a unor martori, că Anthonius de Castro, fostul consul, care în 5 septembrie reclama faptul că nu i-a fost plătit salariul pe ultimele cinci luni ale mandatului și soclicita achitarea acestuia¹² și-a depus singur mandatul alegând să plece să navigheze, în scopuri comerciale, pe un panfilus nou pe care l-a construit¹³.

15 octombrie 1360 – Chilia: Angelus de Azario și Anthonius de Castro, din Genova, declarau, în fața notarului și a mai multor martori, că sunt proprietarii unui panfilus construit recent în *uschario Chili*, adică într-un mic șantier naval de la Chilia¹⁴. Potrivit actului, primul deținea o treime, iar cel de-al doilea două treimi din vas. Anthonius de Castro trebuia, totodată, să patroneze deplasarea vasului până la Pera¹⁵.

Informațiile conținute în actele notariale din 10 septembrie și 15 octombrie 1360 conduc la concluzia, că ambele documente se referă la același panfilus nou. Foarte probabil, construirea acestuia, realizată la comanda fostului consul genovez de la Chilia, Anthonius de Castro, a fost finalizată la o dată anterioară celei de 10 septembrie 1360. Putem afirma, în temeiul aceluiași informații că la o dată cuprinsă între 10 septembrie și 15 octombrie 1360, Anthonius de Castro i-a vândut lui Angelus de Azario două treimi din respectivul panfilus. În absența oricăror știri referitoare la ele, atât suma plătită de Anthonius de Castro pentru construirea vasului, cât și cea plătită de Angelus de Azario pentru achiziționarea celor două treimi din vas ne rămân necunoscute. În sfârșit, informațiile cuprinse în actele notariale redactate la Gurile Dunării ne permit constatarea că panfilusul lui Angelus de Azario și Anthonius de Castro rămâne singurul vas despre care avem

¹⁰ *Ibidem*, pp. 92 - 93, nr. 55.

¹¹ *Ibidem*, p. 92, nr. 55.

¹² M. Balard, *op. cit.*, p. 88 - 89, nr. 43.

¹³ *Ibidem*, pp. 90-91, nr. 45.

¹⁴ *Ibidem*, pp. 58, 91, 154, nr. 23, 45, 92; Cf. M. Balard, *Notes sur les ports du Bas-Danube au XIVe siècle*, în „Südost-Forschungen”, XXXVIII, 1979, p. 6.

¹⁵ *Ibidem*, pp. 153 - 154, nr. 92.

știre că a fost construit la Gurile Dunării, în intervalul de timp analizat de noi.

Tranzacții fictive de vase. Alături de vânzările-cumpărările reale de vase de transport, actele genoveze de la Chilia înregistrează și o tranzacție fictivă. Potrivit unui act, în 20 octombrie 1360, Theodorus de Vighinico, din Constantinopol, și Iacobus Sparano de Gaëta îi vindeau lui Anthonius Marocelus, din Genova, un lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, aflat în acel moment pe fluviu, la Chilia¹⁶. Prețul tranzacției, înregistrat în act era de 1.300 de perperi „*auri, ad sagium Peyre*”¹⁷.

Faptul că tranzacția era una fictivă este confirmată de un al doilea act, redactat în aceeași zi în centrul de la gurile Dunării. Conform conținutului său, Anthonius Marocelus recunoștea, în prezența lui Theodorus de Vighinico și Iacobus Sparano, că contractul de vânzare-cumpărare a lignum-ului *Sanctus Nicolaus* era unul fictiv, că el nu a plătit niciodată cei 1.300 de perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, menționați în act¹⁸. Afirmă, de asemenea, vânzarea-cumpărarea fictivă a vasului a fost făcută „*de teama galerelor [... piraților domnului Dobrotici și a vaselor turcilor*”¹⁹.

Vase puse gaj în diferite afaceri. O a doua categorie de vase care face subiectul demersului nostru este reprezentată de cele folosite drept garanție în cadrul diferitelor tranzacții comerciale. În perioada cuprinsă între 11 august 1360 și 12 mai 1361 am putut identifica un număr de 78 de contracte, prin care vase întregi, părți de vase, vase și frahtul lor, vase și încărcătura sau vase împreună cu încărcătura și frahtul au fost puse drept garanție. Precizăm faptul că toate documentele identificate, publicate de istoricii Michel Balard și Geo Pistarino, au fost redactate în centrele de la Gurile Dunării: Chilia și Licostomo²⁰. Conținutul contractelor respective îl prezentăm, succint, în continuare.

11 august 1360 – Chilia – Licostomo: Benedictus de Moneglia, din Genova, și Oliverius de Taliacarne Le Levanto, *domini et patroni*, unui lignum, *Sanctus Georgius*, staționat la Licostomo, pregătit să plece la Pera, recunosc că au primit de la Damianus Usbergerius o cantitate de sommi „*boni argenti et iuste ponderis*” și se obligă să plătească în schimb suma de 288 perperi „*auri, ad sagium eiusdem Peyre*”, prin banca lui Luchinus de

¹⁶ *Ibidem*, pp. 161 - 163, n. 99.

¹⁷ *Ibidem*, p. 162, nr. 99.

¹⁸ *Ibidem*, pp. 163 - 164, nr. 100.

¹⁹ *Ibidem*, p. 164, nr. 100.

²⁰ *Ibidem*, pass; G. Pistarino, *op. cit.*, pass.

Bennama, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Pera²¹. Garantează cu vasul și încărcătura²².

14 august 1360 – Chilia-Licostomo: Bonavia Peyra, din Pera, *dominus et patronus* unui *lignum*, *Sanctus Blaxius*, pregătit să plece de la Vicina la Pera, recunoaște că a primit de la Iohanes de Polanesi, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să ramburseze în schimb, 137 ½ perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera²³. Pune garanție nava²⁴.

1 septembrie 1360 – Chilia: Anthonius de Castro, din Genova, *dominus et patronus* a două părți dintr-un nou panfilus, *Sanctus Iohanes*, confirmă că a primit de la Guilielmus Daniel, din Savona, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și promite să ramburseze în schimb suma de 500 perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Pera²⁵. Se obligă să plece spre Pera înainte de 1 octombrie și garantează cu două treimi din navă și cu două treimi, aferente, din fraht²⁶.

1 septembrie 1360 – Chilia: Angelus de Azzano, din Pera, *dominus et patronus* unei treimi din noul panfilus, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Guilielmus Daniel, din Savona, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă să ramburseze 375 perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în următoarele 10 zile de la sosirea navei la Pera²⁷. Se angajează să plece spre Pera înainte de 1 octombrie și garantează cu vasul²⁸.

2 septembrie 1360 – Chilia: Iullianus Spinulla, *dominus et patronus* unui *lignum* de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat Chilia, confirmă că a primit de la Georgius de Pasturana, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*” în schimbul cărora se angaja să returneze 122 perperi și 12 carați „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera²⁹. Garanta returnarea sumei angajate cu vasul și frahtul acestuia³⁰.

²¹ *Ibidem*, pp. 42 - 44, nr. 12.

²² *Ibidem*, p. 43, nr. 12.

²³ *Ibidem*, pp. 53 - 54, nr. 19.

²⁴ *Ibidem*, p. 54, nr. 19.

²⁵ *Ibidem*, pp. 58 - 59, nr. 23.

²⁶ *Ibidem*, p. 59, nr. 23.

²⁷ *Ibidem*, pp. 59 - 60, nr. 24.

²⁸ *Ibidem*, p. 60, nr. 23.4

²⁹ M. Balard, *op. cit.*, pp. 64 - 65, nr. 27.

³⁰ *Ibidem*, p. 65, nr. 27.

5 septembrie 1360 – Chilia: Ambroxius Bonus de Voltri, din Genova, *dominus et patronus* unul lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat Chilia, confirmă că a primit din partea aceluiași Georgius de Pasturana, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, în schimbul cărora se angajează să returneze 120 de perperi, „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 10 zile de la sosirea navei la Pera³¹. Punea drept garanție vasul și frahtul acestuia³².

7 septembrie 1360 – Chilia: Andriolus de Goano, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Francinus de Corsio o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, pentru care se angaja să returneze 175 de perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera³³. Garanta cu respectivul lignum și frahtul acestuia³⁴.

7 septembrie 1360 – Chilia: Andriolus de Goano, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Georgius de Pasturano o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se ca în schimb să returneze suma de 237 perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera³⁵. Drept garanție punea vasul și frahtul lui³⁶.

7 septembrie 1360 – Chilia: Ianulli de Spiga, *dominus et patronus* a două părți din lignum *Sanctus Nicolaus*, staționat la Licostomo, și Iohanes Picembonus, patronul celeilalte părți, confirmă că au primit de la Franciscus de Corsio și Daniel Pilavicinus, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se, în schimb, să remită suma de 72 perperi și 18 carați lui Francinus și 109 perperi și 3 carați „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*” lui Daniel, în 15 zile de la sosirea vasului la Pera³⁷. Drept garanție punea vasul și încărcătura de grâu pe care urma să o transporte³⁸.

7 septembrie 1360 – Chilia: Francischus Bonaspina de Mulazzo, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum, *Sanctus Anthonius et Sanctus Guirardus*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Georgius de

³¹ *Ibidem*, pp. 70 - 71, nr. 31.

³² *Ibidem*, p. 71, nr. 31.

³³ *Ibidem*, pp. 75 - 76, nr. 35.

³⁴ *Ibidem*, p. 76, nr. 35.

³⁵ *Ibidem*, pp. 76 - 77, nr. 36.

³⁶ *Ibidem*, p. 77, nr. 36.

³⁷ *Ibidem*, pp. 77 - 79, nr. 37.

³⁸ *Ibidem*, p. 78, nr. 37.

Pasturana, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să returneze suma de 36 perperi „*auri et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*” în următoarele 10 zile de la sosirea vasului la Pera³⁹. Garanta cu vasul și frahtul acestuia⁴⁰.

7 septembrie 1360 – Chilia: Iacobus de San Vincenzo, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Georgius de Pasturana, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se în schimb, să returneze, suma de 48 de perperi „*auri et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, după sosirea vasului la Pera⁴¹. Pune drept garanție vasul și frahtul⁴².

10 septembrie 1360 – Chilia: Francischus de Bonaspina de Mulazzo, din Pera, *dominus et patronus* al 15 carați din lignum de orlo *Sanctus Anthonius et Sanctus Guirardus*, staționat la Chila, confirmă că a primit de la Georgius de Pasturana, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează, în schimb, să returneze 117 perperi și 12 carați „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁴³. Garanta cu cei 15 carați din lignum și cu frahtul acestuia⁴⁴.

11 septembrie 1360 – Chilia: Francischus de Bonaspina de Mulazzo, din Pera, *dominus et patronus* al 15 carați din lignum de orlo *Sanctus Anthonius et Sanctus Guirardus*, staționat la Chila, confirmă că a primit de la Raffael Cabella, din Pera, o cantitate de sommi de „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci C[hil]i*”, angajându-se să returneze suma de 210 perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁴⁵. Drept garanție pune cei 15 carați din lignum, frahtul și 200 modii de grâu, din încărcătura vasului⁴⁶.

12 septembrie 1360 – Chilia: Iohanes de Promentorio, din Pera, *dominus et patronus* unei treimi din lignum de orlo *Sanctus Dominicus*, acționând în numele săi și al lui Obertus de Recco, *dominus et patronus* celorlalte două treimi din vas, confirmă că a primit de la bancherul Luchinus de Benama, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se agajază să remită

³⁹ *Ibidem*, pp. 79 - 80, nr. 38.

⁴⁰ *Ibidem*, p. 80, nr. 38.

⁴¹ *Ibidem*, pp. 80 - 81, nr. 39

⁴² *Ibidem*, p. 81, nr. 39.

⁴³ *Ibidem*, pp. 95 - 96, nr. 48.

⁴⁴ *Ibidem*, p. 96, nr. 48.

⁴⁵ *Ibidem*, pp. 96 - 97, nr. 49.

⁴⁶ *Ibidem*, p. 97, nr. 49.

suma de 211 perperi și 12 carați „*auri ac iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Pera⁴⁷. Pune drept garanție nava și încărcătura de grâu pe care o transporta⁴⁸.

12 septembrie 1360 – Chilia: Iohanes de Mari, din Genova, și Iohanes de Chanova, din Pera, *domini et patroni* câte unei jumătăți dintr-un lignum de orlo, *Sanctus Georgius*, staționat la Chilia, confirmă că au primit de la Araonus Cigala, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se să remită suma de 58 de perperi și 8 carați „*auri ac iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea navei la Pera⁴⁹. Garantau cu vasul și frahtul acestuia⁵⁰.

14 septembrie 1360 – Chilia: Francischus de Mulazzo, din Pera, *dominus et patronus* a 15 carați din lignum de orlo, *Sanctus Antonius*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Manuel de Pagana, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angaja să înapoieze suma de 70 de perperi și 13 carați „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁵¹. Pune drept garanție vasul și frahtul, în limita a 15 carați⁵².

15 septembrie 1360 – Chilia: Iullianus Spinulla, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctud Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Araonus Cigala, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se, în schimb, să returneze suma de 120 de perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Pera⁵³. Drept garanție punea vasul și frahtul acestuia⁵⁴.

15 septembrie 1360 – Chilia: Andriolus Rangonus, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Nicolaus Pichamilius, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angaja să remită suma de 140 de perperi „*iusti*

⁴⁷ *Ibidem*, pp. 104 - 105, nr. 54.

⁴⁸ *Ibidem*, p. 105, nr. 54.

⁴⁹ *Ibidem*, pp. 106 - 107, nr. 55.

⁵⁰ *Ibidem*, p. 106, nr. 55.

⁵¹ *Ibidem*, pp. 110 - 111, nr. 58.

⁵² *Ibidem*, 110, nr. 58.

⁵³ *Ibidem*, pp. 111 - 112, nr. 59.

⁵⁴ *Ibidem*, p. 112, nr. 59.

ponderis, ad sagium Peyre”, în 10 zile de la sosirea vasului la Pera⁵⁵. Garanta cu nava și frahtul acesteia⁵⁶.

15 septembrie 1360 – Chilia: Nicolaus de Quarto, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Georgius Carena, din Savona, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se, în schimb, să-i returneze lui Georgius sau Raffael de Nigro suma de 69 de perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea vasului la Pera⁵⁷. El pune drept garanție nava și frahtul ei⁵⁸.

16 septembrie 1360 – Chilia: Raynerius Cathaneus, din Genova, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Egidius de Nigro, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora își lua angajamentul să reamita suma de 69 de perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁵⁹. Pune drept garanție vasul și frahtul lui⁶⁰.

16 septembrie 1360 – Chilia: Ambroxius Bonus de Voltri, din Genova, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Iohanes Regina, din Savona, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se, în schimb, să returneze suma de 116 perperi și 16 carați „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Pera⁶¹. Drept garanție pune vasul și frahtul acestuia⁶².

17 septembrie 1360 – Chilia: Gaspalinus Souranza, din Veneția, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Georgius Carena, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angaja să returneze suma de 69 de perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 12 zile de la sosirea vasului la Pera⁶³. Pune drept garanție vasul și frahtul lui⁶⁴.

⁵⁵ *Ibidem*, pp. 113 - 114, nr. 60.

⁵⁶ *Ibidem*, p. 114, nr. 60.

⁵⁷ *Ibidem*, pp. 117 - 118, nr. 64.

⁵⁸ *Ibidem*, p. 118, nr. 64.

⁵⁹ *Ibidem*, pp. 121 - 122, nr. 67.

⁶⁰ *Ibidem*, p. 122, nr. 67.

⁶¹ *Ibidem*, pp. 122 - 123, nr. 68.

⁶² *Ibidem*, p. 123, nr. 68.

⁶³ *Ibidem*, pp. 124 - 125, nr. 70.

⁶⁴ *Ibidem*, p. 125. Nr. 70.

17 septembrie 1360 – Chilia: Nicolaus de Quarto, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Anthonius Spinulla, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se, în schimb, să remită suma de 92 de perperi „*auri et iusti ponderis, ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea navei la Pera⁶⁵. Garanta cu vasul și frahtul⁶⁶.

23 septembrie 1360 – Chilia: Theodorus Piro, din Constantinopol, *dominus et patronus* a trei sferturi din lignum de orlo *Sanctus Georgius*, staționat la Chilia, și Ianinus de Trebizonda (Trapezunt), din Constantinopol, *dominus et patronus* unui sfert, confirmă că au primit de la Georgius de San Georgio, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să remită 108 perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în 15 zile de la sosirea vasului la Constantinopol⁶⁷. Ei pun drept garanție vasul și frahtul acestuia⁶⁸.

23 septembrie 1360 – Chilia: Theodorus Piro, din Constantinopol, *dominus et patronus* a trei sferturi din lignum de orlo *Sanctus Georgius*, staționat la Chilia, și Ianinus de Trebizonda, din Constantinopol, *dominus et patronus* unui sfert, confirmă că au primit de la Ianinus Surianus, din Constantinopol, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să remită, în schimb, 96 de perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea vasului la Pera⁶⁹. Garantează cu vasul și frahtul lui⁷⁰.

23 septembrie 1360 – Chilia: Guillielmus Pilosus, din Genova, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanis*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Leonardus de Nigro, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*” și se angajează să returneze în schimb, suma de 54 de perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în următoarele patru zile de la sosirea vasului la Pera⁷¹. Pune drept garanție vasul și frahtul⁷².

23 septembrie 1360 – Chilia: Andriolus de Goano, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohane*, staționat la

⁶⁵ *Ibidem*, pp. 126 - 127, nr. 73.

⁶⁶ *Ibidem*, 127, nr. 73.

⁶⁷ *Ibidem*, pp. 138 - 139, nr. 80.

⁶⁸ *Ibidem*, p. 139, nr. 80.

⁶⁹ *Ibidem*, pp. 141 - 142, nr. 82.

⁷⁰ *Ibidem*, p. 142, nr. 82.

⁷¹ *Ibidem*, pp. 143 - 144, nr. 83.

⁷² *Ibidem*, p. 144, nr. 83.

Licostomo, confirmă că a primit de la Iohanes Rumaldi de Pasturana, din Pera, 17 sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*” și promite să-i ramburseze în termen de 15 zile după sosirea vasului la Pera, împreună cu beneficiul obținut la Pera dintr-o afacere cu ceară⁷³. Garantează cu vasul și frahtul⁷⁴.

23 septembrie 1360 – Chilia: Ambroxius Bonus de Voltri, din Genova, *dominus et patronus*, unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Licostomo, confirmă că a primit de la Cosmael de Negrono, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se să returneze, în schimb, suma de 115 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 10 zile de la sosirea vasului la Pera⁷⁵. Garantează cu vasul și frahtul⁷⁶.

15 octombrie 1360 – Chilia: Anthonius de Castro, din Genova, confirmă că a primit de la Anthonius de Gentilibus, din Pera, 15 sommi „*bonos argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angaja să returneze contravaloarea într-o cantitate de livre „*boni argenti in pondere bene tantum valentibus*”, la Pera, în opt zile de la prezentarea scrisorii de plată⁷⁷. Pune drept garanție două părți din lignum și frahtul⁷⁸.

17 octombrie 1360 – Chilia: Georgius Gingembo, din Savona, *dominus et patronus* unui panfilus, *Sanctus Georgius*, staționat la Chilia, și pregătit să plece la Pera, confirmă că a primit de la Gaspal de Pinu, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angaja să remită 240 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁷⁹. Drept garanție pune vasul și frahtul⁸⁰.

Punerea în aplicare a acestui contract rămâne una discutabilă. A doua zi, 18 octombrie 1360, Gaspal de Pinu declara în fața notarului că i-au fost rambursați cei 240 de aspri dați lui Georgius Gingembo, din Savona⁸¹.

18 octombrie 1360 – Chilia: Georgius Gingembo, *dominus et patronus* unui al doilea panfilus, *Sanctus Iohanes*, care staționa la Chilia și se pregătea să pornească după o încărcătură de grâu la Vicina, confirma că a primit de la Gaspal de Pinu o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti*

⁷³ *Ibidem*, pp. 144 - 145, nr. 84.

⁷⁴ *Ibidem*, p. 145, nr. 84.

⁷⁵ *Ibidem*, pp. 145 - 146, nr. 85.

⁷⁶ *Ibidem*, p. 146, nr. 85.

⁷⁷ *Ibidem*, pp. 152 - 153, nr. 91.

⁷⁸ *Ibidem*, p. 153, nr. 91.

⁷⁹ *Ibidem*, p. 156, nr. 94.

⁸⁰ *Ibidem*, p. 157, nr. 94.

⁸¹ *Ibidem*, p. 157, nr. 95.

ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili”, și promitea să ramburseze, în schimb, suma de 255 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea navei la Pera⁸². Garanta cu vasul și frahtul⁸³.

20 octombrie 1360 – Chilia: Petrus Amiragius și fratele său, Galeacius de Varaze, *domini et patroni* unui lignum de orlo, *Sanctus Georgius*, staționat la Chilia, confirmă că au primit de la Obertus Ususmaris, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora promit să ramburseze 300 de perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁸⁴. Pun garanție vasul și frahtul⁸⁵.

20 octombrie 1360 – Chilia: Theodorus de Viginico și Iacobus Sparano de Gaëta, din Constantinopol, *domnini et patroni* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, confirmă că au primit de la Anthonius Marocelus, din Genova, și de la Lodixius Marocelus, fiul lui Anthonius, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se ca în schimbul lor să ramburseze 910 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, din care 650 lui Anthonius și 260 lui Lodixius, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁸⁶. Theodorus și Iacobus garantează cu vasul, frahtul și încărcătura⁸⁷.

21 octombrie 1360 – Chilia: Calo Iane Arnichita de Caffa, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă într-un contract că a primit de la Obertus Ususmaris o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să remită 250 de perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁸⁸. Pune drept garanție vasul, frahtul și încărcătura de grâu transportată⁸⁹.

22 octombrie 1360 – Chilia: Fredericus de Orto, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Licostomo, recunoaște că a primit de la Iohanes Regina, din Savona, în numele lui Guillielmus Daniel de Savone, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, plătiți de Cosmael de Cressino, din Pera, în schimbul cărora se angaja să ramburseze 157 perperi și 15 carați, din care 26 perperi și 9 carați lui Iohanes și 131 perperi și 6 carați lui

⁸² *Ibidem*, pp. 158 - 159, nr. 97.

⁸³ *Ibidem*, p. 159, nr. 97.

⁸⁴ *Ibidem*, p. 160, nr. 98.

⁸⁵ *Ibidem*, p. 161, nr. 98.

⁸⁶ *Ibidem*, pp. 164 - 165, nr. 101.

⁸⁷ *Ibidem*, p. 165, nr. 101.

⁸⁸ *Ibidem*, pp. 166 - 167, nr. 102.

⁸⁹ *Ibidem*, p. 167, nr. 102.

Guillielmo, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁹⁰. Drept garanție pune vasul și frahtul acestuia⁹¹.

22 octombrie 1360 – Chilia: Petrus Armiragius de Varazze, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, confirmă că a primit de la Iacobus Regina, din Savona, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să ramburseze, în schimb, 133 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁹². Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura⁹³.

23 octombrie 1360 – Chilia: Iohanes de Nigro, din Genova, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, recunoștea că a primit de la Boarellus Spinulla, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angaja să ramburseze suma 198 perperi și 6 carați „*auri, ad sagium Peyre*”, în 15 zile de la sosirea vasului la Pera⁹⁴. Drept garanție pune vasul și frahtul acestuia⁹⁵.

26 octombrie 1360 – Chilia: Ruffus de Parma, din Caffa, *dominus et patronus*, unui lignum de orlo, *Sancta Maria*, staționat la Licostomo, confirma că a primit de la Bartholomeus de Sarzana, *phixicus*, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să înapoieze, în schimb, suma de 84 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea navei la Pera⁹⁶. Pune garanție vasul și frahtul lui⁹⁷.

27 octombrie 1360 – Chilia: Dominicus de Recco, din Pera, *dominus et patronus* al unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes et Sancta Catharina*, staționat la Licostomo, recunoaște că a primit de la Pasturinus de Nigro, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul lor angajându-se să ramburseze 26 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în termen de trei zile de la sosirea vasului la Pera⁹⁸. Garantează cu vasul și frahtul lui⁹⁹.

27 octombrie 1360 – Chilia: Theodorus de Vighinico (Viginico) și Iacobus Sparano de Gaëta, ambii din Constantinopol, *domini et patroni* unui

⁹⁰ *Ibidem*, pp. 169 -170, nr. 104.

⁹¹ *Ibidem*, p. 170, nr. 104.

⁹² *Ibidem*, pp. 170 - 171, nr. 105.

⁹³ *Ibidem*, p. 171, nr. 105

⁹⁴ *Ibidem*, pp. 171 - 172, nr. 106.

⁹⁵ *Ibidem*, p. 172, nr. 106.

⁹⁶ *Ibidem*, pp. 175 - 176, nr. 109.

⁹⁷ *Ibidem*, p. 176, nr. 109.

⁹⁸ *Ibidem*, p. 178, nr. 111.

⁹⁹ *Ibidem*, p. 179, nr. 111.

lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, confirmă că au primit de la Lodixius Marocellus, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora promit să ramburseze suma de 198 de perperi și 20 carați „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 20 de zile de la sosirea vasului la Pera¹⁰⁰. Drept garanție pun vasul, încărcătura și frahtul acestuia¹⁰¹. Cei doi proprietari ai navei declară că respectivul contract este o extindere a contractului încheiat cu același Lodixius de Marocellus în 20 octombrie¹⁰².

27 octombrie 1360 – Chilia: Iacobus de Montanexi, din Genova, și Manuel [...] di Voltaggio, din Pera, *domini et patroni* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, confirmă că au primit de la Manoli Malagamba de Enos și de la Michali Radino de Enos, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să remită în schimb suma de 125 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, din care 62 perperi și 12 carați lui Manoli și 62 perperi și 12 carați lui Michali, în 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁰³. Pun garanție vasul și frahtul lui¹⁰⁴.

28 octombrie 1360 – Chilia: Petrus și Galeacius Armiragius de Varazze, *domini et patroni* unui lignum de orlo *Sanctus Georgius*, staționat la Chilia, recunosc că au primit de la Andriolus de Pavia, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă să plătească, în schimb, 187 perperi și 12 carați „*auri, ad sagium Peyre*”, într-un interval de 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁰⁵. Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura¹⁰⁶.

28 octombrie 1360 – Chilia: Fredericus de Orto, din Pera, *dominus et patronus*, unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, staționat la Licostomo, confirmă că a primit de la Michali Radino de Enos o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se obligă să ramburseze 80 de perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁰⁷. Fredericus pune drept garanție vasul, frahtul și încărcătura¹⁰⁸.

¹⁰⁰ *Ibidem*, p. 181, nr. 114.

¹⁰¹ *Ibidem*, p. 182, nr. 114.

¹⁰² *Ibidem*.

¹⁰³ *Ibidem*, pp. 183 - 184, nr. 115.

¹⁰⁴ *Ibidem*, p. 184, nr. 115.

¹⁰⁵ *Ibidem*, pp. 184 - 186, nr. 116.

¹⁰⁶ *Ibidem*, p. 185, nr. 116.

¹⁰⁷ *Ibidem*, pp. 186 - 187, nr. 117.

¹⁰⁸ *Ibidem*, p. 186, nr. 117.

28 octombrie 1360 – Chilia: Andronicus Foscho de Symisso, *dominus et particeps* cu 9 carați la un lignum de orlo *Sanctus Iohanes*, staționat la Chilia, avându-l ca patron pe Nicho Ianachi de Symmisso, recunoaște că a primit de la călăfătorul Triandaffolo de Symmisso, Constantinus Cropolo de Symisso și Caloiane Chalezo de Symisso, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se obligă să returneze 21 de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Symisso*”, câte 7 sommi pentru fiecare dintre Triandaffolo, Constantinus și Caloiane, în 10 zile de la sosirea vasului la Symisso¹⁰⁹. Andronicus Foscho garantează cu cei 9 carați din lignum, frahtul vasului și încărcătura¹¹⁰.

28 octombrie 1360 – Chilia: Iohanes de Nigro, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, recunoaște că a primit de la Pasturinus de Mari, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, angajându-se ca în schimbul lor să remită 61 de perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în 12 zile de la sosirea vasului la Pera¹¹¹. Drept garanție pune vasul, frahtul și încărcătura¹¹².

29 octombrie 1360 – Chilia: Calo Iane Armichita, din Caffa, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohanes*, care staționa la Chilia, confirmă că a primit de la Obertus Ususmaris, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să ramburseze 162 perperi și 12 carați „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹¹³. Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura¹¹⁴.

2 februarie 1361 – Chilia: Iane Coschina, din Chilia, proprietar al cigutei *Sanctus Iohannes*, recunoaște ca a primit de la Ioffredo Marocelo, din Genova, „*o sumă de bani buni (tantam quantitatem tui argenti boni)*”, pentru care se obliga să livreze un cântar de și jumătate de ceară „*bone et mercantilis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, până în 1 mai viitor¹¹⁵. Drept garanție pune ciguta *Sanctus Iohannes*¹¹⁶.

8 martie 1361 – Chilia: Nichita de Ghirisonda, *particeps* cu 1 ½ carați, și Sava Azamati de Ghirisonda, *particeps* cu 3 carați din lignum de

¹⁰⁹ *Ibidem*, pp. 187 - 189, nr. 118.

¹¹⁰ *Ibidem*, p. 188, nr. 118.

¹¹¹ *Ibidem*, pp. 189 - 190, nr. 119.

¹¹² *Ibidem*, p. 190, nr. 119.

¹¹³ *Ibidem*, pp. 191 - 193, nr. 121.

¹¹⁴ *Ibidem*, p. 192, nr. 121.

¹¹⁵ G. Pistarino, *op. cit.*, p. 15, nr. 8.

¹¹⁶ *Ibidem*.

Orlo, *Iesus Christus*, patronat de Pellegrinus Daniel, din Savona, recunosc că au primit o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă să reamburseze, în schimb, 130 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹¹⁷. Garantează cu carații deținuți din vas și cota parte care le revine din încărcătură¹¹⁸.

11 martie 1361 – Chilia: Iohannes Imbonus, din Pera, confirmă că a primit de la Sarchis Erminio, din Chilia, „*o sumă de bani buni (tantam quantitatem tui argenti boni)*”, în schimbul căreia se angaja să-i livreze la Chila două cântare de ceară „*nitide, bone et mercantilis*”, până în 1 iunie¹¹⁹. Garanta cu jumătatea lui din ciguta pe care o deținea, în părți egale, împreună cu Sarchis Erminio¹²⁰.

25 martie 1361 – Chilia: Sava Azamenti de Chirisonda și Ianachi Playti de Chirisonda, participanți cu câte 3 carați la lignum de orlo, *Iesus Christus*, patronat de Pellegrus Daniel, din Savona, recunosc că au primit de la Michali de Solario de Cembalo, din Chilia, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se obligă să ramburseze suma de 65 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹²¹. Drept garanție puneau carații din vas pe care îi deținea¹²².

3 aprilie 1361 – Chilia: Chaleostirionus Grechus, din Chilia, recunoștea că a primit de la Sarchis Erminio de Caffa, din Chilia, „*o sumă de bani buni (tantam quantitatem tui argenti boni)*”, și se obliga ca în schimb să livreze la Chilia 2 ½ cântare de ceară „*nitide, bone et mercantilis*”, până în 20 mai¹²³. Punea garanție ciguta *Sanctus Nicolaus*, al cărei proprietar era¹²⁴.

12 aprilie 1361 – Chilia: Branchaleonus de Guisulfis, din Genova, și fratele său Cristianus de Guisulfis, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohannes*, pregătit de plecare spre Brusca viza, confirmă că au primit de la Ianino de Focea Nouă, din Sozopolis, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, obligându-se, ca în schimb, să

¹¹⁷ *Ibidem*, pp. 28 - 30, nr. 18.

¹¹⁸ *Ibidem*, p. 29, nr. 18.

¹¹⁹ *Ibidem*, p. 31, nr. 19.

¹²⁰ *Ibidem*.

¹²¹ *Ibidem*, pp. 36 - 37, nr. 22.

¹²² *Ibidem*, p. 37, nr. 22.

¹²³ *Ibidem*, pp. 41 - 42, nr. 25.

¹²⁴ *Ibidem*, p. 42, nr. 25.

ramburseze 231 perperi „auri, ad sagium Peyre”, în termen de 12 zile de la sosirea vasului la Pera¹²⁵. Garantează cu vasul și încărcătura¹²⁶.

27 aprilie 1361 – Chilia: Marinus d’Isola, confirma că a primit de la Antibus de Opicis de Moneglia, din Genova, o sumă de „o sumă de bani buni (*tantam quantitatem tui argenti boni*)”, pentru care urma să-i livreze la Chilia 8 cântare de miere „*bone et mercantilis de Zagora ad cantarium eiusdem lici Chili*”, până în 8 mai¹²⁷. Garanta cu galiota *Sancta Maria*, două bucăți (bare) de fier, proprietatea lui Iacobus de Rapallo și o parâma a lui Ponzinus de Fegino¹²⁸.

3 mai 1361 – Chilia: Sorleonus de Passano, din Genova, *particeps* cu 11 carați la lignum de orlo, *Sancta Maria*, patronat de Iohannes Ioardus de Recco, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Iane Franchopolo și Iane Vassilico, greci din Adrianopol, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, în schimbul cărora se obligă să le remită 625 perperi „zuri, ad sagium Peyre”, în următoarele 12 zile de la sosirea navei la Pera¹²⁹. Drept garanție pune cei 11 carați din vas, pe care îi deținea, și frahtul¹³⁰.

4 mai 1361 – Chilia: Francischus de Portovenere, din Caffa, *dominus et patronus* al unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, și Gregorius de San Tommaso, din Caffa, *particeps* cu o treime la lignum, recunosc că au primit de la grecii Iane Francopolo și Iane Vassilico, ambii din Adrianopol, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să le ramburseze suma de 400 perperi „auri, ad sagium Peyre”, în 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹³¹. Garanta cu vasul și cu cota parte din grâu și măfuri, care îi revenea¹³².

5 mai 1361 – Chilia: Salvagius Lomelinus, din Genova, *dominus et patronus* unui panfilus, *Sancta Maria e Sanctus Andreas*, declară că a primit de la Mogolo de Camilla, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se obligă să ramburseze 200 de perperi „auri, ad sagium Peyre”, în termen de 15 zile

¹²⁵ *Ibidem*, pp. 68 - 70, nr. 41.

¹²⁶ *Ibidem*, p. 69, nr. 41.

¹²⁷ *Ibidem*, p. 83, nr. 49.

¹²⁸ *Ibidem*.

¹²⁹ *Ibidem*, pp. 97 - 99, nr. 58.

¹³⁰ *Ibidem*, p. 98, nr. 58.

¹³¹ *Ibidem*, pp. 100 - 101, nr. 59.

¹³² *Ibidem*, p. 101, nr. 59.

de la sosirea vasului la Pera¹³³. Drept garanție pune vasul, frahtul 60 de modii de grâu și încărcătura¹³⁴.

5 mai 1361 – Chilia: Francischus de Portovenere, din Caffa, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, și Gregorius de Sancto Iohanne, *particeps* la respectivul lignum, confirmă că au primit de la Mogolo de Camila, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă, ca în schimb, să ramburseze 375 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în următoarele 12 zile de la sosirea vasului la Pera¹³⁵. Pun garanție, vasul, frahtul și 200 modii de grâu din încărcătură¹³⁶.

6 mai 1361 – Chilia: Andreas de Morescho, din Constantinopol, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Dimitrius*, Francischus de Valle de Arenzano, din Genova, și Theocari de Peyra, parteneri la respectivul lignum, recunosc că au primit de la Calo Iane Francopolo și Calo Iane Vassilico, greci din Adrianopol, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, în schimbul cărora se angajează să le remită suma de 302 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Constantinopol¹³⁷. Drept garanție pun vasul, frahtul și încărcătura¹³⁸.

6 mai 1361 – Chilia: Iacobus de Castro și Dominicus de Recco, ambii din Pera, *domini et patroni* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohannes et Sancta Catharina*, staționat la Chilia, confirmă că au primit de la Calo Iane Francopolo și Calo Iane Vassilico, greci din Adrianopol, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, și se obligă ca în schimbul lor să le ramburseze suma de 200 perperi „*auri, ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹³⁹. Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura¹⁴⁰.

6 mai 1361 – Chilia: Salvaghius Lomellinus, din Genova, *dominus et patronus* unui panfilus, *Sancta Maria et Sanctus Andrea*, staționat la Chilia, recunoaște că a primit de la Mogolo de Camilla, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să plătească suma de 200 perperi și

¹³³ *Ibidem*, pp. 109 - 111, nr. 64.

¹³⁴ *Ibidem*, p.111, nr. 64.

¹³⁵ *Ibidem*, pp. 111 - 113, nr. 65.

¹³⁶ *Ibidem*, p. 113, nr. 65.

¹³⁷ *Ibidem*, pp. 114 - 115, nr. 66.

¹³⁸ *Ibidem*, p. 115, nr. 66.

¹³⁹ *Ibidem*, pp. 116 - 118, nr. 67.

¹⁴⁰ *Ibidem*, pp. 117 - 118, nr. 67.

8 carați „*auri, ad sagium Peyre*”, în termen de 12 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁴¹. Drept garanție pune vasul, frahtul și încărcătura¹⁴².

6 mai 1361 – Chilia: Dominicus de Rapallo, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Anthonius*, staționat la Chilia, recunoaște că a primit de la Mogolo de Camila, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă ca în schimbul lor să ramburseze 375 perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în următoarele 13 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁴³. Pune drept garanție vasul, frahtul și 200 modii de grâu din încărcătură¹⁴⁴.

6 mai 1361 – Chilia: Iohannes Ioardus de Recco, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sancta Maria*, recunoaște că a primit de la Mogolo de Camila, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă să ramburseze în schimbul lor 500 de perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁴⁵. Garantează cu vasul, frahtul și 200 modii de grâu din încărcătură¹⁴⁶.

7 mai 1361 – Chilia: Bonsegnorius de Murano, din Veneția, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohannes Batista*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Iane Calo Francopolo, grec din Adrianopol, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să ramburseze suma de 150 de perperi „*auri ad sagium Venetorum*”, în termen de 8 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁴⁷. Pune garanție vasul și frahtul acestuia¹⁴⁸.

7 mai 1361 – Chilia: Symeon Sardus de Recco, din Pera, *particeps* la un lignum de orlo, *Sancta Thenaxia*, staționat la Chilia, patronat de Iossafa Caloiane de la Mănăstirea Sancta Thenaxia, recunoaște că a primit de la Francischo Permerio, din Para, 25 sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, pe care se obligă să-i ramburseze în următoarele 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁴⁹. Drept garanție pune partea lui din lignum și frahtul¹⁵⁰.

¹⁴¹ *Ibidem*, pp. 119 - 120, nr. 68.

¹⁴² *Ibidem*, p. 120, nr. 68.

¹⁴³ *Ibidem*, pp. 121 - 122, nr. 69.

¹⁴⁴ *Ibidem*, p. 122, nr. 69.

¹⁴⁵ *Ibidem*, pp. 123 - 124, nr. 70.

¹⁴⁶ *Ibidem*, p. 124, nr. 70.

¹⁴⁷ *Ibidem*, pp. 125 - 126, nr. 71.

¹⁴⁸ *Ibidem*, p. 126, nr. 71.

¹⁴⁹ *Ibidem*, pp. 127 - 128, nr. 72.

¹⁵⁰ *Ibidem*, p. 128, nr. 72.

7 mai 1361 – Chilia: Petrus Peianus, din Pera, *dominus et patronus* unei cocca, *Sancta Catharina*, staționat la Licostomo, declară că a primit de la Egidiolus Taronio, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se obligă să remită suma de 306 perperi și 6 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în 15 zile de la sosirea navei la Pera¹⁵¹. Garantează cu cocca și frahtul ei¹⁵².

8 mai 1361 – Chilia: Guirardus Lercarius, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Mogolo de Camilla, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să plătească în schimb 362 perperi și 12 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁵³. Pune garanție vasul, frahtul și 150 modii de grâu din încărcătură¹⁵⁴.

8 mai 1361 – Chilia: Bartholomeus de Casteliono, din Pera, *dominus et patronus* unui sfert din lignum de orlo, *Sancta Catharina*, și Angelus Birulfus de Diano, din Pera, *dominus et patronus* celorlate trei sferturi din vas, recunosc că au primit de la Cosmaeli de Cressimo, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se obligă să returneze suma de 312 perperi și 12 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁵⁵. Pun garanție vasul, frahtul și 150 modii de grâu din încărcătură¹⁵⁶.

8 mai 1361 – Chilia: Giossaffa Tovassilico Caloiatos, monah la Sfântul Atanasius, *dominus et patronus* pentru partea sa din lignum de orlo, *Sanctus Tanassius*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Symon Sardus de Recco, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*”, și se obligă să ramburseze în schimb 306 perperi și 6 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁵⁷. Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura¹⁵⁸.

10 mai 1361 – Chilia: Francischus de Portovenere, din Caffa, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Chilia, recunoaște că a primit de la Nicolaus de Sanctus Stephanus de Pera o sumă de bani „*boni et mercantilis*”, în schimbul căreia se obligă să

¹⁵¹ *Ibidem*, pp. 130 - 131, nr. 74.

¹⁵² *Ibidem*, p. 131, nr. 74.

¹⁵³ *Ibidem*, pp. 132 - 133, nr. 75.

¹⁵⁴ *Ibidem*, p. 133, nr. 75.

¹⁵⁵ *Ibidem*, pp. 136 - 138, nr. 78.

¹⁵⁶ *Ibidem*, p. 137, nr. 78.

¹⁵⁷ *Ibidem*, pp. 141 - 143, nr. 80.

¹⁵⁸ *Ibidem*, p. 142, nr. 80.

ramburseze 75 de perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în următoarele 12 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁵⁹. Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura¹⁶⁰.

10 mai 1361 – Chilia: Nicolaus Gallus, din Pera, *dominus et patronus*, unui lignum de orlo, *Sanctus Nicolaus*, recunoaște că a primit de la Calo Iane Francopolo și Calo Iane Vassilico, greci din Adrianopol, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă să le ramburseze în schimb 137 perperi și 12 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁶¹. Pune garanție vasul, frahtul acestuia și încărcătura¹⁶².

10 mai 1361 – Chilia: Bartholomeus de Castiglione, din Pera, *dominus et patronus* al propriei părți dintr-un lignum de orlo, *Sancta Catharina*, staționat la Chilia, și Angelus Birulfus de Diano, *dominus et patronus* pentru restul părților din respectivul lignum, declară că au primit de la bancherul Luchinus de Benama, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să plătească suma de 487 de perperi și 12 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁶³. Drept garanție pun vasul, frahtul lui și încărcătura¹⁶⁴.

11 mai 1361 – Chilia: Symon Sardus de Recco, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Thenassius*, staționat la Chilia, confirmă că a primit de la Luchinus de Bonavei, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să plătească 122 perperi și 12 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în următoarele 12 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁶⁵. Garantează cu vasul și frahtul lui¹⁶⁶.

11 mai 1361 – Chilia: Bonsegnorius de Murano de Veneția, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohannes Batista*, recunoaște că a primit de la Georgius Rundachinus de Constantinopol o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă să ramburseze în schimb 186 perperi și 21 carați „*auri*

¹⁵⁹ *Ibidem*, pp. 143 - 145, nr. 81

¹⁶⁰ *Ibidem*, pp. 144 - 145, nr. 81.

¹⁶¹ *Ibidem*, pp. 147 - 148, nr. 83.

¹⁶² *Ibidem*, p. 148, nr. 83.

¹⁶³ *Ibidem*, pp. 149 - 151, nr. 84.

¹⁶⁴ *Ibidem*, p. 150, nr. 84.

¹⁶⁵ *Ibidem*, pp. 153 - 155, nr. 86.

¹⁶⁶ *Ibidem*, p. 154, nr. 86.

ad sagium Peyre”, în termen de 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁶⁷. Pune garanție vasul, frahtul lui și 100 modii de grâu din încărcătură¹⁶⁸.

11 mai 1361 – Chilia: Illarius Marcellus, din Genova, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohannes*, staționat la Chilia, declară că a primit de la Luchinus de Benama, din Pera, bancher în Chilia, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să-i plătească 200 perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în următoarele 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁶⁹. Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura¹⁷⁰.

12 mai 1361 – Chilia: Dominicus de Rapallo, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Anthonius*, staționat la Chilia, recunoaște că a primit de la Bartholomeus Cavalerio, din Savona, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se angajează să ramburseze în schimb 300 de perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în 10 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁷¹. Drept garanție pune vasul, frahtul acestuia și încărcătura¹⁷².

12 mai 1361 – Chilia: Iohannes Ioardus de Recco, din Pera, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sancta Maria*, staționat la Chilia, confirmă că a primit la Chilia, de la Damianus de Cressinus, din Pera, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci*”, inclusiv cei 11 sommi dintr-o afacere precedentă, și se obligă să plătească în schimb 375 de perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁷³. Garantează cu vasul, frahtul și încărcătura¹⁷⁴.

12 mai 1361 – Chilia: Bonsegnorius de Murano de Veneția, *dominus et patronus* unui lignum de orlo, *Sanctus Iohannes Batista*, staționat la Chilia, declară că a primit de la Griffagnus Corrigia, din Genova, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, și se obligă să ramburseze în schimb 100 de perperi „*auri ad sagium Peyre*”, în următoarele 6 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁷⁵. Pune garanție vasul, frahtul și 50 modii de grâu din încărcătură¹⁷⁶.

¹⁶⁷ *Ibidem*, pp. 158 - 160, nr. 88.

¹⁶⁸ *Ibidem*, p. 159, nr. 88.

¹⁶⁹ *Ibidem*, pp. 165 - 166, nr. 91.

¹⁷⁰ *Ibidem*, p. 166, nr. 91.

¹⁷¹ *Ibidem*, pp. 167 - 168, nr. 92.

¹⁷² *Ibidem*, p. 167, nr. 92.

¹⁷³ *Ibidem*, pp. 171 - 173, nr. 95.

¹⁷⁴ *Ibidem*, p. 173, nr. 95.

¹⁷⁵ *Ibidem*, pp. 174 - 175, nr. 96.

¹⁷⁶ *Ibidem*, p. 175, nr. 96.

12 mai 1361 – Chilia: Nicolaus Gallus, din Pera, *dominus et patronus* unui *lignum de orlo*, *Sanctus Nicolaus*, staționat la Licostomi, confirmă că a primit de la Luchinud de Bennama, din Pera, bancher în Chilia, o cantitate de sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus eiusdem loci Chili*”, în schimbul cărora se angajează să ramburseze 412 perperi și 12 carați „*auri ad sagium Peyre*”, în termen de 15 zile de la sosirea vasului la Pera¹⁷⁷. Garantează cu vasul, frautul și încărcătura¹⁷⁸.

Considerații finale. În perioada cuprinsă între 1 septembrie 1360 și 2 mai 1361, am identificat în cadrul actelor notariale redactate la Chilia un număr de nouă contracte de vânzare-cumpărare ale căror obiecte le-au constituit tranzacționarea unor vase de transport mărfuri. Din cele nouă contracte, două (22,22%) înregistrează, cu certitudine, vânzarea-cumpărarea unui vas de către un singur cumpărător, cu prilejul unei singure tranzacții. Celelalte opt contracte (77,78%) înregistrează vânzarea-cumpărarea unor jumătăți de vase.

Analiza contractelor ne permite constatarea că în perioada supusă analizei noastre obiectul tranzacțiilor l-a constituit trei tipuri de vase de transport: **ciguta**, **lignum de orlo** și **panfilus**. Din cele nouă contracte, cinci (55,56%) înregistrează vânzarea-cumpărarea unor vase de tipul ciguta, chiar dacă două tranzacții se referă la același vas, două contracte (22,22%) a unor nave din categoria *lignum de orlo*, iar două (22,22%) a unui *panfilus*.

Valoarea tranzacțiilor cu vase de transport mărfuri, vândute-cumpărate la gurile Dunării în intervalul 1 septembrie 1360 – 2 mai 1361, s-a ridicat la 81 sommi „*boni argenti et iusti ponderis, ad pondus Chili*” sau „*boni argenti et iusti ponderis, ad sagium Chili*”, adică sommi de argint bun bătuți după etalonul de greutate de la Chilia. S-a stabilit că greutatea unui sommo de *ad pondus Chili* era de 198 g¹⁷⁹. Ca urmare, cei 81 de sommi au cântărit 16,04 kg de argint. În temeiul acestei constatări, suntem în măsură să conchidem că, raportate la valoarea tranzacțiilor cu alte mărfuri, realizate în centrele de la Gurile Dunării, cele cu vase comerciale de transport se situează la un nivel extrem de redusă.

În cadrul actelor notariale redactate la Chilia am putut identifica un număr de 78 de contracte sau parteneriate de afaceri. În redactarea lor

¹⁷⁷ *Ibidem*, pp. 177 - 179, nr. 98

¹⁷⁸ *Ibidem*, p. 178, nr. 98.

¹⁷⁹ O. Iiescu, *La monnaie génoise dans les pays roumains aux XIIIe-XVe siècles*, în „Colocviul româno-italian «Genovezii la Marea Neagră în secolele XIII-XIV»” / „Colloquio romeno-italiano «I Genovesi nel Mar Nero durante i secoli XIII e XIV»”, sub îngrijirea lui Șt. Pascu, București, 1977, p. 165, 167; M. Balard, *L'activité économique des ports du Bas-Danube au XIVe siècle*, în „Gênes et la mer” / „Genova e il mare”, vol. I, Genova, 2017, p. 333.

identificăm două etape distincte. În prima etapă, cuprinsă între 11 august și 29 octombrie 1360 au fost redactate 46 de contracte. În cea de-a doua etapă, care acoperă intervalul de timp dintre 2 februarie și 27 aprilie 1361, au fost redactate 32 de contracte de acest tip.

Hiatusul din lunile decembrie 1360 și ianuarie 1360 s-ar putea explica, probabil, prin încetarea navigației din cauza condițiilor de mediu nefavorabile generate de anotimpul rece. Este cunoscut faptul că în regiunile mai nordice, Hansa interzicea navigația între 11 noiembrie și 2 februarie, navele având interdicție de a ieși din port, cu excepția celor a căror încărcătură era formată din produse perisabile¹⁸⁰. Nu este exclus ca autoritățile genoveze să fi adoptat măsuri similare pentru vasele ligure.

Din actele analizate reiese, fără dubii, faptul că, în cazul tuturor afacerilor, inițiatorii lor au fost, exclusiv, *domini et patroni* vaselor care urmau să transporte încărcătura. Chiar dacă părțile semnatare ale contractului își asumau riscurile pierderii mărfurilor pe care le presupunea transportul pe apă, *domini et patroni* vaselor erau singurii care garantau cu bunuri proprii buna derulare a afacerii, în termenii contractuali stabiliți. Fără excepție, vasul sau părțile de vas deținute de inițiatorii afacerilor au constituit principalul bun pus drept garanție.

Informațiile cuprinse în actele notariale analizate ne-au permis identificarea tipurilor de vase de transport puse drept garanție de *domnini et patroni* care au inițiat diferitele afaceri în centrele de la Gurile Dunării. Acestea au fost: *lignum*, *lignum de orlo*, *panfilus*, *ciguta*, *cocca* și *galiota*. Vasele de tipul *lignum de orlo* au fost puse drept garanție în 58 de contracte (74,36%), cele de tipul *lignum* în nouă contracte (11,54%), *panfilus* în șase contracte (7,69%), *ciguta* în trei contracte (3,85%), *cocca* într-un contract (circa 1,28%) și *galiota* în altul (circa 1,28%).

Vasele sunt puse garanție în toate contractele. Însă numai în cinci cazuri (circa 8,98%), vasul, incluzând aici și contractele garantate cu părți de vase, este singurul bun de garantare a afacerii. Precizăm faptul că același vas a fost pus uneori garanție în mai multe contracte.

Mai multe contracte menționează, ca elemente de garantare, alături de vase sau părți de vase, frahtul și încărcătura transportată. Frahtul servește ca element de garanție, alături de vas, în 36 de contracte (circa 46,15%), iar încărcătura în cinci contracte (circa 6,41%). Cu vasul, frahtul și încărcătura sunt garantate 30 de contracte (circa 38,46%).

¹⁸⁰ B. Kozłowski, *Istoricul navei*, București, 1960, p. 161.

***TRADED VESSELS OR PLEDGED
IN THE COMMERCIAL AFFAIRS AT THE MOUTHS OF THE
DANUBE (AUGUST 1360 – MAY 1361)***

-abstract-

Key words: Chilia, Licostomo, Pera, Genova, Constantinopol, Symisso, lignum, lignum de orlo, ciguta, panfilus, galiota.

In the middle of the 14th century, the Ligurian colonies at the mouth of the Danube, Chilia and Licostomo established themselves in the Genoese trade. Among the goods traded in the Genoese centers in the area were a number of transport vessels. The Genoese documents at our disposal record the sale-purchase of parts of vessels or whole vessels, as well as their use as guarantees in various commercial affairs. The Genoese deeds drafted between mid-August 1360 and mid-May 1361, record nine sale-purchase contracts of vessels or parts of vessels and 78 contracts guaranteed with vessels or parts of vessels. Two documents record the fictitious sale-purchase of a vessel.